

บันทึก

เรื่อง การแต่งตั้งบุคคลซึ่งเกษียณอายุแล้วเป็นที่ปรึกษา
ขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อ.ส.ท.) ได้มีหนังสือ ที่ สร. ๒๒๐๐/๑๔๔๕ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอให้พิจารณาให้ความเห็นในปัญหาที่ อ.ส.ท. มีความประสงค์จะแต่งตั้งอธิบดีรองผู้อำนวยการ อ.ส.ท. ซึ่งเกษียณอายุแล้วเป็นที่ปรึกษาทางด้านภาษาไทยและวัฒนธรรม โดยได้รับคำตอบแทนหรือคำพาหนะเหมาะสมตามสมควร และให้ปฏิบัติงานเป็นประจำทุกครึ่งวันราชการ จะกระทำได้หรือไม่เพียงใด นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๘) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบกับข้อเท็จจริงที่ผู้แทนฯ ชี้แจงแล้วมีความเห็นว่า เมื่อพิจารณา มาตรา ๖^๑ และมาตรา ๗^๒ แห่งพระราชบัญญัติกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว พ.ศ.

^๑ มาตรา ๖ อ.ส.ท. มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของชาติ โดยส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวจากต่างประเทศมาสู่ประเทศไทย และส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวไทยและชาวต่างประเทศ

(๒) ศึกษา สำรวจ วิจัย และวางแผน เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว พร้อมทั้งโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องทั้งปวง เช่น ท่าอากาศยาน ท่าเรือ เส้นทางคมนาคม ระบบขนส่ง ระบบการสาธารณสุข โภชนาการ ภัตตาคาร และสถานพักผ่อนหย่อนใจ

(๓) ศึกษา สำรวจ วิจัย และเลือกกำหนดตลาดอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยในนานาประเทศตามลำดับความสำคัญ แล้วดำเนินการส่งเสริมการขาย ณ ตลาดนั้น ๆ ในทุกกระบวนการที่จำเป็นและเหมาะสมกับตลาด เพื่อให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาสู่ประเทศไทยเป็นจำนวนมากเพียงพอและทันเวลา กับความต้องการของธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย อาทิ วิสาหกิจบริการโรงแรม วิสาหกิจการนำเที่ยว และวิสาหกิจการขนส่ง

(๔) เผยแพร่ประเทศไทยในด้านความงามของธรรมชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ศิลปกรรม หัตถกรรม ประเพณี นาฏศิลป์ การกีฬา ตลอดจนกิจการและบริการอื่น ๆ อันจะเป็นการชักจูงให้มีการเดินทางท่องเที่ยวมาสู่ประเทศไทย และให้มีการเดินทางท่องเที่ยวกระจายออกไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยอย่างกว้างขวาง

(๕) ติดต่อ ร่วมมือ และเข้าเป็นสมาชิกในองค์การ สถาบัน หรือสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งในและนอกราชอาณาจักรตามความจำเป็น เพื่อประโยชน์แก่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศ

(๖) ส่งเสริม ร่วมมือ หรือดำเนินการเกี่ยวกับการฝึกอบรมและการศึกษาวิชาการต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเพื่อสร้างบุคลากรให้เพียงพอและมีมาตรฐานทัดเทียมกับความเจริญก้าวหน้าของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๘ แล้วเห็นว่า นอกจาก อ.ส.ท. จะมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแล้ว ในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ อ.ส.ท. นั้น อ.ส.ท. ยังมีอำนาจที่จะดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้เองอีกด้วย สำหรับ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวตามบทนิยามในมาตรา ๔ หมายถึง การดำเนินกิจการในการให้บริการ

(๗) ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ส่วนราชการ องค์การ สถาบัน และสมาคมต่างๆ ในปัญหาอันเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(๘) ช่วยเหลือ แนะนำ และร่วมมือในการจัดและดำเนินการทางด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวตามคำขอร้องขอของส่วนราชการ องค์การ สถาบัน สมาคม และบริษัทเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องอันเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ

(๙) ส่งเสริมให้มีการฟื้นฟู บูรณะ และรักษาไว้ซึ่งสิ่งแวดล้อม ความงามของธรรมชาติศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาติและของท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ทางอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และส่งเสริมให้มีการพัฒนาตามความจำเป็นโดยมิให้เป็นการเสื่อมเสียแก่คุณค่าของสมบัติแห่งชาติ

(๑๐) จัดทำอุปกรณ์เพื่อการโฆษณาเผยแพร่ อาทิ แผ่นภาพ ภาพฉาย ภาพยนตร์ เอกสาร และวารสาร เพื่อส่งเสริมและชักจูงให้ประชาชนนิยมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ และชักจูงนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้เดินทางมาสู่ประเทศไทยมากยิ่งขึ้น อุปกรณ์เพื่อการโฆษณาเผยแพร่เหล่านี้ไม่ทำเพื่อการค้ากำไร

(๑๑) ส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวของเยาวชน โดยร่วมมือกับส่วนราชการ องค์การ สถาบัน สมาคม สโมสร และชมรมต่างๆ

(๑๒) ศึกษา พิจารณา และเสนอแนะเกี่ยวกับพิธีการเข้าเมือง เพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ รวมทั้งเสนอแนะมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

(๑๓) ศึกษา สำรวจ วิจัยสิ่งดึงดูดทางการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในจังหวัดต่างๆ เพื่อนำมาพิจารณาเลือกและเสนอแนะให้มีการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่เพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่แล้ว ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มพลังในการชักจูงนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้เดินทางมาสู่ประเทศไทยมากยิ่งขึ้น และให้เดินทางท่องเที่ยวอยู่ในประเทศนานวันยิ่งขึ้น

(๑๔) ร่วมมือและประสานงานกับส่วนราชการ องค์การ สถาบัน สมาคม สโมสร ชมรม และบริษัทเอกชน เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์

^๒ มาตรา ๗ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวในมาตรา ๖ ให้ อ.ส.ท.มีอำนาจรวมถึง

(๑) สอดส่องการดำเนินการบริการต่าง ๆ ในการนำเที่ยวของเอกชนเพื่อป้องกันมิให้เกิดอันตรายแก่ผู้ท่องเที่ยวหรือเกิดความเสียหายหรือเป็นภัยแก่ประเทศชาติ

(๒) เสนอแนะแก่หน่วยราชการหรือองค์การของรัฐบาลในเรื่องอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความสะดวกหรือเป็นทางชักจูงเร่งเร้าให้ชาวต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยและให้ผู้ท่องเที่ยวในประเทศไทยไปในส่วนต่างๆ ของราชอาณาจักร

(๓) เสาะแสวงหาและรวบรวมหลักฐานต่าง ๆ จากหน่วยราชการ องค์การของรัฐบาลหรือเอกชนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพื่อประโยชน์ในการจัดทำสถิติเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(๔) ดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(๕) ตั้งสาขาหรือตัวแทนทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร เพื่อให้บริการข่าวสารและส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย

เกี่ยวกับการท่องเที่ยวภายในและนอกราชอาณาจักร รวมตลอดถึงวิสาหกิจการโรงแรม วิสาหกิจการนำเที่ยว วิสาหกิจการขนส่ง และวิสาหกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว และโดยที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า อ.ส.ท. ดำเนินกิจการสถานตากอากาศบางแสน สนามกอล์ฟบางพระ และสถานพักผ่อนบนเขาใหญ่ ซึ่งการดำเนินการต่าง ๆ เหล่านี้มีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจโดยชัดแจ้งอันทำให้เห็นได้ว่า อ.ส.ท. นั้นมิได้เป็นองค์การที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อส่งเสริมการใด ๆ ที่มีใช้ธุรกิจ อ.ส.ท. จึงเป็นองค์การที่อยู่ในความหมายของคำว่ารัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๔^๓ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ดังนั้นการที่จะแต่งตั้งบุคคลที่มีอายุเกินกว่าหกสิบปีที่เป็นที่ปรึกษาซึ่งมีฐานะเป็นพนักงานของ อ.ส.ท. จึงย่อมกระทำมิได้ ตามนัยมาตรา ๙^๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์
(นายสมภพ โหตระกิตย์)

^๓ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาลหรือกิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และหมายความรวมถึงหน่วยงานธุรกิจที่รัฐเป็นเจ้าของ แต่ไม่รวมถึงองค์การหรือกิจการที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อส่งเสริมหรือส่งเสริมการใด ๆ ที่มีใช้ธุรกิจ

(๒) บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวงทบวงกรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า และหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ หรือ

(๓) บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวงทบวงกรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า และหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) และหรือ (๒) มีทุนรวมอยู่ด้วยถึงสองในสาม

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ มาตรา ๙ พนักงานของรัฐวิสาหกิจ นอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์

(๓) สามารถทำงานให้แก่รัฐวิสาหกิจนั้นได้เต็มเวลา

(๔) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ รวมทั้งข้าราชการการเมือง ลูกจ้างของกระทรวงทบวงกรมหรือทบวงการเมืองซึ่งมีฐานะเทียบเท่า พนักงานส่วนท้องถิ่น รวมทั้งนครหลวง หรือดำรงตำแหน่งในทางการเมือง รวมทั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น

(๗) ไม่เป็นกรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

ความใน (๑) มิให้ใช้บังคับแก่พนักงานชาวต่างประเทศซึ่งรัฐวิสาหกิจมีความจำเป็นต้องจ้างตามลักษณะงานของรัฐวิสาหกิจนั้น

ความใน (๓) มิให้ใช้บังคับแก่พนักงานที่เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิสาหกิจเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ

เลขที่การคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๖๐